

§3. Số đo góc

A. Mục tiêu

Kiến thức cơ bản :

- Công nhận mỗi góc có một số đo xác định. Số đo của góc bẹt là 180°
- Biết định nghĩa góc vuông, góc nhọn, góc tù.

Kỹ năng cơ bản :

- Biết đo góc bằng thước đo góc
- Biết so sánh hai góc.

Thái độ : Đo góc cẩn thận, chính xác.

B. Những điểm cần lưu ý

Học sinh được thực hành đo góc bằng thước đo góc. Lưu ý giới thiệu thước đo góc cho học sinh, sử dụng thước đo góc theo hai chiều. Yêu cầu học sinh đo góc đúng thao tác như hướng dẫn trong SGK.

* Ta có thể sử dụng nhiều đơn vị đo góc khác nhau : độ, gon, radian. Thông dụng là đơn vị "độ". SGK có giới thiệu đơn vị nhỏ hơn độ :

$$1^\circ = 60', 1' = 60''.$$

* Qua thực tiễn đo góc, ta công nhận hai điều :

- Sự tồn tại và duy nhất của số đo góc (mỗi góc có một số đo xác định, số đo góc là một số dương).
- Số đo của góc bẹt là 180° .

Số đo góc là một khái niệm được công nhận, không định nghĩa. Học sinh được giới thiệu "số đo góc" gắn liền với công cụ đo và đơn vị đo.

Trong bài tập SGK, có nói đến góc không, số đo 0° , đó là khái niệm mở rộng về góc.

* Ta dùng số đo góc để so sánh hai góc, khi nào chúng bằng nhau, khi nào góc này lớn hơn hoặc nhỏ hơn góc kia. Hai góc có số đo bằng nhau thì bằng nhau và ngược lại, hai góc bằng nhau thì có số đo bằng nhau. Tuy nhiên hai góc bằng nhau không nhất thiết trùng nhau.

Từ việc so sánh số đo các góc với góc vuông ta có các khái niệm góc vuông, góc nhọn, góc tù.

* Góc và số đo góc là hai khái niệm khác nhau. Góc là một hình. Số đo góc là một số. Tuy nhiên ta vẫn dùng cùng một kí hiệu cho cả hai khái niệm này.

Khi viết $\hat{A} = \hat{B}$ ta hiểu là hai góc A, B có cùng số đo.

Khi viết $\hat{C} = 45^\circ$ ta hiểu là góc C có số đo bằng 45° .

C. Gợi ý dạy học

Phương tiện : SGK, thước đo góc, êke, đồng hồ có kim.

Hoạt động 1. Đo góc

- Vẽ một góc xOy bất kì.
- Đo góc xOy vừa vẽ. Viết kết quả vào khung

$$\widehat{xOy} = \dots^\circ$$

- Nói cách đo góc.
- Làm bài tập **[?1]** SGK.
- Làm bài tập 11 SGK.

Hoạt động 2. Tìm hiểu và sử dụng thước đo góc

- Mô tả thước đo góc. Vì sao các số từ 0° đến 180° được ghi trên thước đo góc theo hai chiều ngược nhau ?
- Làm bài tập **[?2]**.

Hoạt động 3. So sánh hai góc

- Quan sát hình 14 SGK. Để kết luận hai góc này bằng nhau ta phải làm gì ?

Đo mỗi góc và ghi kết quả vào khung $\widehat{xOy} = \widehat{uIv} = \dots^\circ$

- Quan sát hình 15 và trả lời câu hỏi :

Vì sao \widehat{sOt} lớn hơn \widehat{pIq} ?

c) Giải thích kí hiệu $\widehat{pIq} < \widehat{sOt}$.

Hoạt động 4. Hình thành khái niệm góc vuông, góc nhọn, góc tù

a) Dùng êke vẽ 1 góc vuông

Số đo của góc vuông là bao nhiêu độ ?

b) Góc nhọn là gì ? Góc tù là gì ?

c) Làm bài tập 14 SGK.

Hướng dẫn công việc ở nhà

– Học theo SGK.

– Làm một thước đo góc chính xác có dạng hình chữ nhật.

– Làm các bài tập 12, 13, 15, 16 SGK.

D. Hướng dẫn giải bài tập SGK

12. $\widehat{BAC} = \widehat{ACB} = \widehat{CBA} = 60^\circ$.

13. $\widehat{ILK} = \widehat{LKI} = 45^\circ$, $\widehat{LIK} = 90^\circ$.

15. Góc lúc 2 giờ có số đo bằng 60° , góc lúc 3 giờ có số đo bằng 90° , góc lúc 5 giờ có số đo bằng 150° , góc lúc 6 giờ có số đo bằng 180° , góc lúc 10 giờ có số đo bằng 60° .

16. Góc lúc 12 giờ là 0° .

17. Sai.

E. Tài liệu bổ sung

Về mặt toán học thuần tuý, số đo góc là hàm xác định trên tập các góc và lấy giá trị trong tập số thực dương.